

17 червня 2026 р.

Віцепрем'єр-міністру з питань
гуманітарної політики України,
Міністру культури України

Тетяні Бережній

СПІЛЬНЕ ЗВЕРНЕННЯ
Ради з державної підтримки кінематографії
та Громадської ради при Державному агентстві України з питань кіно

*Щодо дофінансування державної підтримки кінематографії за напрямом
розповсюдження та популяризації національних фільмів у 2026 році*

Вельмишановна пані Бережна!

Рада з державної підтримки кінематографії та Громадська рада при Державному агентстві України з питань кіно засвідчують Вам свою повагу та звертаються з питанням, від вирішення якого залежить здатність держави забезпечити присутність українського кіно на ключових міжнародних та вітчизняних майданчиках у другому півріччі 2026 року.

Це звернення є продовженням теми, порушеної на зустрічі членів Ради з державної підтримки кінематографії з Вами у лютому 2026 року, а саме – недостатнього фінансування передбачених профільним законодавством напрямів державної підтримки кінематографії. Окремі з цих напрямів, зокрема підтримка кінематографічної освіти та збереження кіноспадщини, фінансового забезпечення наразі не мають. Інші, передусім розповсюдження та популяризація національних фільмів, забезпечені ресурсом, що не відповідає реальним потребам галузі та необхідності ведення ефективної культурної дипломатії. Саме останньому напрямку присвячене це звернення.

Відповідно до статей 3, 4 та 5 Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні», а також статті 9 Закону України «Про кінематографію», держава забезпечує та стимулює не лише виробництво, а й розповсюдження, популяризацію та демонстрування національних фільмів, бере участь в організації міжнародних і вітчизняних кінофестивалів, кіноринків та інших заходів у сфері кінематографії.

Крім того, 7 червня 2026 року набрав чинності Закон України від 18 грудня 2025 року № 4743-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки кінематографії в Україні». Цим Законом, зокрема, введено поняття «популяризатор кінематографії» – суб'єкт кінематографії, що є

організатором кінофестивалів, національних і міжнародних кінопремій та інших культурно-мистецьких або культурно-просвітницьких кінематографічних заходів, основною метою яких є популяризація кінематографії, а також поняття «популяризація кінематографії» як комплекс інформаційно-освітніх, культурно-просвітницьких, медійних та організаційних заходів, спрямованих на поширення знань про вітчизняне й світове кіно, підвищення інтересу до кіномистецтва та підтримку національного кінопродукту на внутрішньому й міжнародному ринках. Законодавче закріплення цих понять відображає зростання ролі популяризації в системі державної підтримки кінематографії та посилює вимоги до її ресурсного забезпечення.

Станом на сьогодні рішеннями Ради з державної підтримки кінематографії на цілі розповсюдження та популяризації національних фільмів вже підтримано заходи на загальну суму 23 494 160 грн, чим наявний фінансовий ресурс, передбачений у 2026 році бюджетною програмою «Державна підтримка кінематографії, у тому числі документування воєнних злочинів», фактично вичерпано.

За ці кошти реалізовано та забезпечено заходи, що формують репутацію України в міжнародному культурному просторі та підтримують глядацький інтерес до національного кіно всередині країни. За кордоном Україну було представлено на Берлінському та Канському міжнародних кінофестивалях, на Міжнародному ринку анімаційних фільмів в Аннесі, забезпечено проведення фестивалю «Ukraine on Film» у Брюсселі та Днів українського кіно в Таллінні тощо. В Україні підтримано Одеський міжнародний кінофестиваль, Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини «Docudays UA», фестивалі «Миколайчук OPEN», «Чілдрен Кінофест», «Сонячний зайчик», Національну кінопремію «Золота Дзига», Національний тур «Кіно заради Перемоги» та інші заходи.

Слід окремо наголосити, що низка значущих заходів отримала державну підтримку вперше. Це є свідченням відновленої довіри кіноіндустрії до профільних державних інституцій та результатом послідовної роботи над прозорістю процедур підтримки. Збереження та зміцнення цієї довіри ми вважаємо одним із пріоритетів спільної роботи.

Звертаємо увагу й на те, що для переважної більшості підтриманих заходів державна підтримка становить лише частину загального кошторису. Решту коштів організатори залучають з інших джерел, зокрема грантів, партнерських програм та власних надходжень, а держава виступає фінансуючим партнером. При розгляді кожної заявки Рада обговорювала з заявниками оптимізацію бюджетів, унаслідок чого підтримку, як правило, надано в меншому обсязі, ніж було запитано. Таким чином, наявний ресурс використано ощадливо та з максимальною віддачею.

Водночас вичерпання фінансового ресурсу унеможливилює підтримку заходів, запланованих на друге півріччя 2026 року. Загальна потреба для їх забезпечення становить близько 23 млн. грн. Без фінансування залишаються представлення України на міжнародних кінофестивалях у Венеції, Торонто, Карлових Варах і Варшаві, Міжнародному Талліннському кінофестивалі «Темні ночі» та інші. Заплановано Дні українського кіно в Латвії, Бельгії, Австрії, Іспанії та Німеччині. В Україні фінансування потребують Міжнародний фестиваль актуальної анімації «LINOLEUM», міжнародний фестиваль арт кіно «10-й Київський Тиждень кінокритики», фестиваль «WIZ-ART», фестиваль короткого метра «KISFF», дитячий кінофестиваль «КіноХвилька», Дев'ята премія кінокритиків «Кіноколо». Особливою складовою потреби є популяризація прем'єрних показів національних фільмів: із запланованих щонайменше 45 фільмів підтримку наразі надано 12.

В умовах, коли ворог (російська федерація) інвестує сотні мільйонів доларів в агресивну культурну експансію, пропаганду та просування власних наративів на міжнародних майданчиках, повна відсутність або послаблення голосу України на провідних кінофорумах світу є неприпустимими. Кіно сьогодні є потужною зброєю м'якої сили

Ми з вдячністю відзначаємо ту увагу та ресурси, які держава приділяє сьогодні розвитку культури, зокрема в межах державної програми «Тисячovesна». Дофінансування напряму популяризації національного кіно, про яке ми просимо, повністю узгоджується з цією політикою та слугує тій самій меті: посиленню присутності української культури всередині країни та у світі. У масштабах загального культурного фінансування необхідна сума є помірною, однак її виділення є визначальним для збереження безперервної присутності України на провідних міжнародних кінофорумах у другому півріччі поточного року.

З огляду на викладене, просимо розглянути можливість виділення додаткового фінансування за напрямом розповсюдження та популяризації національних фільмів у 2026 році в обсязі близько 23 млн. грн. шляхом перерозподілу видатків у межах бюджетних призначень головного розпорядника бюджетних коштів або в інший спосіб, передбачений чинним бюджетним законодавством.

Будемо вдячні за розгляд цього звернення та готові до його детального обговорення в робочому форматі, зокрема за участю профільних фахівців.

З повагою,

Голова Ради з державної

підтримки кінематографії
rdpk@usfa.gov.ua

Галина ВЯРВЕЛЬСЬКА

**Голова Громадської ради
при Державному агентстві України
з питань кіно**

gromrada@usfa.gov.ua

Олександр БОРИСЕНКО